

Sygn. akt V U 675/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

przy udziale J. M.

o dokonywanie potrąceń na zaspokojenie potrzeb rodziny ze świadczenia J. M.

na skutek odwołania T. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 24 lipca 2017 r.

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 24 lipca 2017 r. w ten sposób, iż zobowiązuje organ rentowy do dokonywania potrąceń ze świadczenia J. M. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Lubinie w dniu 15 maja 2017 roku sygn. III RC 162/17 dotyczącejłożenia na rzecz T. M. tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwot po 1000 złotych miesięcznie,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz T. M. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 675/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 lipca 2017 r. odmówił wnioskodawczyni T. M. dokonania potrąceń na zaspokojenie potrzeb rodziny ze świadczenia J. M..

W uzasadnieniu organ wskazał, że należności na zaspokojenie potrzeb rodziny ustalone ugodą z 15 maja 2017 r. nie są wymienione w katalogu należności potrącanych z emerytury, zawartym w art. 139 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016 poz. 887 ze zm.).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła T. M., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie odwołania oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu i zastępstwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazała, że zgodnie z poglądami wyrażanymi w literaturze i judykaturze, nie ma wątpliwości, że pod pojęciem „spraw o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty pomiędzy małżonkami” należy rozumieć sprawy określone w art. 27 k.r.o., mimo że w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym brak wyraźnego rozróżnienia na istniejące między małżonkami w czasie trwania małżeństwa roszczenie o zaspokojenie potrzeb rodziny i roszczenie o alimenty między małżonkami.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując na te same przyczyny co w zaskarżonej decyzji.

J. M., mimo prawidłowego zawiadomienia o rozprawie i doręczenie mu pism procesowych nie stawiła się na rozprawie i zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił:

Wnioskodawczyni T. M. (z domu G.) urodziła się (...) W dniu (...) wnioskodawczyni zawarła związek małżeński z J. M..

W dniu 15 maja 2017 r. przed Sądem Rejonowym w Lubinie w sprawie o sygn. akt III RC 162/17 została zawarta ugoda pomiędzy wnioskodawczynią a jej mężem J. M.. Na mocy powyższej ugody J. M. zobowiązał się łożyć na rzecz odwołującej kwotę 1.000 zł miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny. Powyższa kwota jest płatna z góry do rąk skarżącej do dnia 25 - go każdego miesiąca, z odsetkami za opóźnienie, w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 15 maja 2017 r. Wskazana ugoda podlegała wykonaniu jako prawomocna z dniem 23 maja 2017 r.

W dniu 10 lipca 2017 r. T. M. wniosła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., Inspektorat w L., Placówka w P. o dokonywanie potrąceń ze świadczenia J. M. celem realizacji ugody sądowej zawartej w dniu 15 maja 2017 r. przed Sądem Rejonowym w Lubinie w sprawie o sygn. akt III RC 162/17.

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 lica 2017 r. organ rentowy odmówił dokonywania potrąceń na zaspokajanie rodziny ze świadczenia J. M. uznając, iż należność zasądzona ugodą z dnia 15 maja 2017 r. nie jest wymieniona w katalogu należności potrącanych z emerytury, zawartym w art. 139 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016 poz. 887 ze zm.).

/bezsporne/

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 139 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016 poz. 887 ze zm.) ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu należności alimentacyjne potrącane na wniosek wierzyciela na podstawie przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego.

Natomiast w świetle zapisów art. 27 k.r.o. oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

W sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy należności na zaspokojenie potrzeb rodziny w rozumieniu art. 27 k.r.o. można uznawać za należności o charakterze alimentacyjnym o których mowa w art. 139 ust. 3 i 4 ustawy systemowej.

Wskazania wymaga, że Sąd w całości podzielił stanowisko wnioskodawczyni, uznając tym samym alimentacyjny charakter świadczeń z art. 27 k.r.o.

Obecnie w judykaturze i piśmiennictwie dominuje pogląd zakładający uznanie świadczeń na rzecz małżonków za świadczenia o charakterze alimentacyjnym bądź quasi-

alimentacyjne. Powyższy pogląd najpełniej przedstawiony został w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2012 r. (sygn. akt III CZP 77/12, OSNC 2013, Nr 5, poz. 62), w której Sąd Najwyższy wskazał, że "celem obowiązku alimentacyjnego przewidzianego w art. 27 k.r.o., który ma szerszy zakres niż zwykły obowiązek alimentacyjny, jest uzyskanie od obojga małżonków środków materialnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny jako całości oraz zaspokojenia uzasadnionych potrzeb jej poszczególnych członków, przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej".

Zatem pomimo istnienia różnic pomiędzy "normalnym" obowiązkiem alimentacyjnym a obowiązkiem alimentacyjnym przewidzianym w art. 27 k.r.o. (obowiązek przewidziany w art. 27 k.r.o. ma przede wszystkim charakter zbiorowy, a nie indywidualny, jednocześnie przesłanką zastosowania art. 27 k.r.o. nie jest niedostatek uprawnionego lecz konieczność realizacji zasady równej stopy życiowej wszystkich osób w rodzinie) to alimentacja w oparciu o art. 27 k.r.o. nie stanowi samodzielnej instytucji prawnej, lecz jest jedynie szczególną odmianą obowiązku alimentacyjnego.

W uzupełnieniu dodania wymaga, że małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjęcie założenia, że obowiązek świadczenia na rzecz rodziny (małżonka) przewidziany w art. 27 k.r.o. nie jest świadczeniem alimentacyjnym bezsprzecznie godziłoby w powyższą zasadę, prowadząc jednocześnie do nieuzasadnionego dyskryminowania osób pozostających w związkach małżeńskich - poprzez pozbawienie ich możliwości żądania dokonywania potrąceń ze świadczeń emerytalno-rentowych.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd uwzględnił odwołanie T. M. i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 24 lipca 2017 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do dokonywania potrąceń ze świadczenia J. M. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Lubinie w dniu 15 maja 2017 r. sygn. akt III RC 162/17 dotyczącej łożenia na rzecz T. M. tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwot po 1.000 zł miesięcznie.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego należnych wnioskodawczyni od organu rentowego Sąd oparł na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).